

Pellervon
taloustutkimus

Lausunto
17.2.2023

Pellervon taloustutkimus PTT:n lausunto eduskunnan maa- ja
metsätalousvaliokunnalle

U 109/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilenpoistoja koskevan unio- nin sertifiointikehyksen perustamisesta

Pellervon taloustutkimus PTT kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää seuraavaa.

Hiilensertifiointille on asetettu tavoitteeksi ohjata tehokkaampaa ja tulospohjaisempaa tukea hiiliviljelytoimille ja täten nostaa EU:ssa maankäyttöpoliittikkojen tavoitetasoa. Asetusehdotuksesta on vaikea havaita mitä tehokkuudella tarkoitetaan, ja mitkä ovat ne vaikutusmekanismit ja rahoituskanavat, joiden tulospohjaisuutta pyritään ohjaamaan. Mikäli tavoitteena on kanavoida yksityistä rahoitusta hiiliviljelytoimille, tulisi asetuksen tavoitteissa huomioida kuluttajien ja yritysten tavoitteet ja niiden yhteensovittaminen EU:n maankäyttöpoliittikkojen kanssa sekä tuotettujen yksiköiden käyttökelpoisuus ja niiden tuoma lisäarvo ostajille. Mikäli tavoitteena on myös julkisen rahoituksen ohjaamisen, tulisi huomioida sertifiointin päällekkäisyys KHK-inventaarion kanssa.

Hiilenpoistoja koskevan sertifiointikehyksen perustamisen tavoitteet ja määritelmät keskittyvät hiilenpoistojen tuotannon sertifiointiin. Sertifiointi palvelee kuitenkin myös kuluttajia ja ilmastoyksiköiden ostajia. Sertifiointikehyksessä tulisi kiinnittää tarkemmin huomioita sertifioidujen ilmastoyksiköiden käyttö- ja markkinakelpoisuuteen ja lisäarvoon ostajille. Asetuksen perusteluissa tulisi huomioida tarkemmin mille alueelle, markkinalle ja käyttötarkoitukseen sertifioiduja yksiköitä pyritään tuottamaan. Kuluttajien preferenssien ja yritysten yksiköiden käyttöön liittyvien vaatimusten huomioimisella voidaan lisätä sertifiointin kykyä edistää hiilimarkkinoiden kehittymistä.

Vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden kontekstissa hillintätulosten kaksoislaskenta määrittää oleellisesti mihin sertifioiduja ilmastoyksiköitä voidaan käyttää. Siten PTT jakaa näkemyksen, että kaksoislaskennan merkitystä ehdotukselle tulisi täsmentää.

Hiilenpoistoja koskevien laatukriteerien tulee olla riittävällä tasolla hiilenpoistojen sertifiointijärjestelmän luotettavuuden varmistamiseksi. Hiilenpoistojen laatuun liittyvät keskeiset tekijät, kuten pysyvyys ja lisäisyys, ovat oleellisia tekijöitä sekä ilmastotavoitteiden saavuttamisen että hiilimarkkinoiden kehittymisen ja niiden tehokkuuden kannalta. PTT kannattaa näkemystä keskeisten määritelmien tarkentamisesta jo varsinaisessa asetuksessa.

PTT näkee, että erityisesti lisäisyyden ja pysyvyyden selkeä yhtenäinen määritelmä tukisi kuluttajien ja ilmastoyksiköiden ostajien tavoitteita. Lisäämällä markkinoilla olevien yksiköiden vertailtavuutta ja yhtäläisyyttä voidaan edistää kilpailua sekä vähentää kynnystä ilmastoyksiköiden hankintaan. Asetuksessa tulisi määritellä sekä taloudellisen että sääntelyllisen lisäisyyden kriteerit. Etenkin hiiliviljelyn osalta tulisi määritellä hiilensertifiointin lisäisyyden kriteerit suhteessa hillintätoimen toteuttamiselle mahdollisesti saatavaan julkiseen tukeen. Hiiliviljelyn eri toimenpiteiden tuottamien ilmastoyksiköiden pysyvyys vaihtelee merkittävästi, mutta markkinoiden uskottavuuden ja kehittymisen takia tämä asia tulee ratkaista selkeästi ja yhtenevästi kaikkien hiiliviljelyn toimien suhteen.

Lisätietoja lausunnon valmistelijoilta:

Jani Laturi, vanhempi metsäekonomisti, jani.laturi(at)ptt.fi, 040 547 4354

Laura Aalto, metsäekonomisti, laura.aalto(at)ptt.fi, 040 184 9590